

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 109 16 Μαΐου 2003

Ἡ ἀξία «ἄνθρωπος»

τό πρόσφατο γύρισμα τοῦ ἱστορικοῦ δρόμου μας συναντήσαμε τόν τρόπο καί τὰ ἐρείπια. Εἶδαμε μπροστά μας, ἄψυχα καί ἄφωνα, τὰ δολοφονημένα δράματά μας. Πάγωσε τό αἷμα στίς φλέβες μας, καθώς ἀντικρύσαμε τίς βιασμένες ἐλπίδες μας. Τούς ἀνασκαμμένους πύργους τῆς «πολιτιστικῆς» ὑπεροψίας μας. Τή σχιζοφρένια τῶν θεσμῶν μας. Ὅ,τι εἶχαμε συλλέξει ὡς θησαύρισμα πολιτισμοῦ, τό χάσαμε γιά μιὰ καί μόνη τοῦ χρόνου στιγμή. Τήν ἀξία «ἄνθρωπος», πού τήν προβάλλαμε στίς βιτρίνες μας, καί πού εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός μας, τήν τσαλακώσαμε καί τήν πετάξαμε στή χωματερή τῆς βαρβαρότητας, μέ ἐκλεπτισμένη τεχνολογία καί μέ ἄγριο πρωτογονισμό.

Ο εἰκοστός αἰώνας, ὁ αἰώνας, πού ἔδυσσε, καυχήθηκε πώς κατάφερε νά ὑπερυψώσει τόν ἄνθρωπο καί νά ταπεινώσει τό Θεό. Πώς πέτυχε τήν αὐτονόμηση τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τό καταπιεστικό «ἄνωθεν», ἀπό τή σκιά καί τήν «ἐκπεφρασμένη» θέληση τοῦ Θεοῦ. Καί, πώς προχώρησε στό στήσιμο τοῦ πολιτισμοῦ μέ κινητήρια ἔμπνευση τήν ἀνθρώπινη εὐημερία καί μέ ὁδηγό τόν «ὀρθό λόγο».

Κλείνοντας αὐτόν τόν ἐπαναστάτη αἰώνα μας, λησμονήσαμε νά ἐγγράψουμε στόν ἀπολογισμό μας τίς πληγές καί τό αἷμα, πού μᾶς ἔπνιξε. Τούς δύο παγκόσμιους πολέμους, μέ τούς θαλάμους τῶν ἀερίων, τίς ἐκατόμβες τῶν θυμάτων, τὰ Σιβηρικά στρατόπεδα καί τὰ νεκρο-

ταφεΐα τῆς Χιροσίμα καί τοῦ Ναγκασάκι. Σημειώσαμε στίς δέλτους τῆς ἱστορίας μας μόνο τά ἐπιστημονικά καί τά τεχνολογικά μας κατορθώματα. Τούς θαρραλέους βηματισμούς τῆς γενετικῆς μας. Τά ταξίδια μας στό διάστημα. Τήν καθυπόταξη τῆς ἀτομικῆς ἐνέργειας. Καί τίς μύριες ἄλλες ἐπιτυχίες μας, πού ἔκαναν τή γενιά μας νά καυχηθεῖ, πώς ξεπέρασε τό φράγμα τῆς ἀγνώστιας καί τῆς ἀδυναμίας καί ἔπιασε στό χέρι τό σκῆπτρο τῆς θείας δύναμης.

Ομως, ἄρκεσε μιά πολεμική σύρραξη, γιά νά μᾶς ἀποδείξει βαρβάρους. Δέν ξέρω ἂν ὁ πόλεμος αὐτός ἔφερε οἰκονομικά ὀφέλη στήν ὑπερδύναμη του Ἀτλαντικοῦ. Μῆτε μπορῶ νά προβλέψω, ἂν, αὔριο, τό δολλάριο κατρακυλήσει στήν ἀπαξία. Ἐκεῖνο, πού μπορῶ νά βεβαιώσω, μέ θλιμμένη τήν καρδιά καί μέ βαρυφορτωμένη τή συνείδηση, εἶναι πώς ἡ ἀξία «ἄνθρωπος» κατολίσθησε σέ τέτοιο κατήφορο, πού δέν ὑπάρχει ἐλπίδα νά ξαναβρεῖ τή θέση της καί τή χαμένη ἀξιοπρέπειά της.

Οἱ ἄθεες δομές μας, οἱ φορτωμένες μέ τεχνολογικά μπιχλιμπίδια καί μέ μαγευτικές διαφημίσεις, ἔδωσαν μιά σπρωξιά στόν ἄνθρωπο, καί τόν ἔκαναν σκουπίδι ἄχρηστο. Καιρό τώρα, ἀκοῦμε καί διαβάζουμε τίς ὑπεροπικές, ἀλλά καί, ταυτόχρονα, ἀνατριχιαστικές περιγραφές τοῦ πολέμου. Ἀπό τό ἕνα μέρος μᾶς ἀναλύεται ἡ εὐφυΐα τῶν ὑπερσύγχρονων, «ἔξυπνων ὄπλων». Ἡ εὐστοχία τους. Ἡ δραστικότητα τους. Καί, ἀπό τό ἄλλο μέρος, σά νά μὴν τρέχει τίποτα, μᾶς δίνεται ὁ ἀπολογισμός τῶν θυμάτων καί τῶν καταστροφῶν. Ἐκατοντάδες καί χιλιάδες οἱ νεκροί. Πολλαπλάσιοι οἱ ἄστεγοι. Ἀφόρητη ἡ δίψα. Ἀνεκδιήγητα τά παθήματα. Ἀνθρωποι, ἀδελφοί μας, ἀθῶοι συνοδοιπόροι μας στά τραχειά μονοπάτια τῆς ἱστορίας, εἶναι τά θύματα τῆς σημερινῆς θύελλας. Καί, στό καντράν τῶν αὐριανῶν ἐξελίξεων, μυριάδες ἄνθρωποι ἀνυποψίαστοι καί ἀνυπεράσπιστοι, πού θά περπατοῦν τραγουδώντας τό ἐμβατήριο τῆς εἰρήνης, θά συναντοῦν μπροστά τους τόν πόλεμο καί τόν ἀφανισμό.

Τό χρονικό τῆς ἀθείας μου δίνει αὐτό τό στίγμα. Αὐτόν τόν ἰσολογισμό τῶν ἐπαγγελιῶν του καί τῶν ἀγώνων του. Μέ μιά κίνηση δυναμική (δέν ξέρω ἂν εἶναι κίνηση ἀπελπισίας ἢ παρόρμηση ἐλπίδας) κλείνω καί ἀπωθῶ τό βιβλίο τῆς ἄθεις προπαγάνδας. Καί ἀνοίγω τή Βίβλο τῆς Ἀποκάλυψης τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ βρίσκω ἄλλη ἀτμόσφαιρα. Ἀλλή ἐκτίμηση τοῦ ἀνθρώπου. Καί ἄλλες ἱστορικές προδιαγραφές. Ἐκεῖ ἀνακαλύπτω, πώς «δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καί διὰ τὴν ἡμετέραν Σωτηρίαν» σαρκώθηκε ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Καί πώς, ἐνεργοποιώντας τήν ἄπειρη ἀγάπη Του, δέχτηκε νά καθηλωθεῖ πάνω στό ξύλο τοῦ Σταυροῦ. Τήν ἀνακάλυψή μου τήν προσφέρω, ὡς παρηγοριά καί ὡς ἀνοιγμα ἐλπίδας, στοὺς θλιμμένους ἀποδέκτες τῶν σημερινῶν σκληρῶν μηνυμάτων τοῦ πρώτου πολέμου τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου αἵωνα.

Μακαριώτατε, φρένο!!

Ο ά τό ποῦμε καί θά τό φωνάξουμε... Θά τό διακηρύξουμε, γιατί ἀποτελεῖ θεμελιακή ἀρχή τῆς Ἐκκλησιολογίας μας. Καί θά τό μεταφέρουμε στό συνειδησιακό χώρο τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά νά εὐαισθητοποιήσει τίς κεραῖες τῆς ἀντίδρασής του καί γιά νά προσανατολίσει τόν ἀγώνα του. Κανένας, μά κανένας ἀπό μᾶς τούς λειτουργούς, πού διακονοῦμε στό Ἱερό Θυσιαστήριο («οὐ διά τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν, οὐ γάρ ἐποίησαμέν τι ἀγαθόν ἐπὶ τῆς γῆς») δέν ἔχει τό δικαίωμα νά ταυτίζει τό πρόσωπό του μέ τήν Ἐκκλησία. Δέν μπορεῖ, οὔτε τοῦ ἐπιτρέπεται νά ἀποκαθλώνει τή σεπτή εἰκόνα τοῦ Κυρίου μας ἀπό τό προσκυνητάρι τῆς ἀπόλυτης ἐμπιστοσύνης, τῆς ὁλοκάρδιας ὑπακοῆς καί τῆς «λογικῆς λατρείας» καί νά τοποθετεῖ ἐκεῖ τή δική του εἰκόνα, προβάλλοντάς την γιά σεβαστική προσκύνηση καί γιά κατακύρωση ἀπόλυτης καί ἀνέλεγκτης αὐθεντίας. Μιά τέτοια συμπεριφορά ἀποτελεῖ προκλητική βλασφημία. Ἐκτροπή στήν εἰδωλική λατρεία τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου. Ἀλαζονική ἀνύψωση σέ μία πλαστή ἐξέδρα τεχνητοῦ καί ὑποπτου ἐξαγνι-

σμοῦ τῶν μικρῶν ἢ τεράστιων λαθῶν μας, ἀκόμα καί τῶν ἀνήκουστων ἐγκλημάτων μας. Καί δημιουργία, κατά τό ὑπόδειγμα τῆς Παπωσύνης, κέντρου ἀλάθητης αὐθεντικότητας, πού ἐνθρονίζει τόν ὑπηρέτη ἄνθρωπο στό θρόνο τοῦ κυρίαρχου Θεοῦ καί προβάλλει τό λειτούργό τοῦ μυστηρίου τῆς θεϊκῆς ἀγάπης ὡς τόν κύριο δότη τῆς σωτηρίας.

Ἀποτελεῖ σκάνδαλο καί αἵρεση τό σλόγκαν, πού περιφέρει, *urbi et orbi*, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος κατά τὰ πέντε χρόνια τῆς διακονίας του στήν Ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν. Τό μονότροπο ἐπιχείρημά του, μέ τό ὅποιο ἀντιμετωπίζει, τή σκληρή, ἀλλά, ἀκόμα, καί τήν πίο ἥπια κριτική τῶν ἀποδεκτῶν ἢ τῶν παρατηρητῶν τῶν πολλῶν καί ἀκράϊων ἀτοπημάτων του. Μόλις χτυπήσει τή θύρα τῆς ἀκοῆς του κάποια φράση δυσμένειας, μόλις ἀντιληφθεῖ, πῶς ὁ ἀνύστακτος θεολογικός κάλαμος ὑπογραμμίζει τὰ λάθη του ἢ ὁ μεγεθυντικός φακός τῶν Μέσων Ἐνημέρωσης ἐστιάζει τή λαϊκή ἀντίδραση στίς ἐφηβικές γκάφες του, πυροδοτεῖ τόν ἕνα καί μοναδικό, ἀλλά καί ἀνί-

σχυρο μηχανισμό άμυνας. Προβάλλει στην Ήραία Πύλη, στο ιερότατο βήμα της Εύαγγελικής διδαχής, της διακήρυξης του σωστικού μηνύματος και της παροχής του Κυριακού Σώματος και έξορκίζει, με όρμητικό λόγο και μέ κατακόκκινο πρόσωπο, τους «έχθρους της Έκκλησίας». Ή επιφορτίζει τους έντολοδόχους ψηφιακούς μεταφορείς των εϊδήσεων νά διακηρύξουν, ότι όποιος πολεμάει τόν Άρχιεπίσκοπο πολεμάει τήν Έκκλησία. Ότι φορτώνεται μέ ασύγγνωστες εϋθϋνες. Καί ότι θά λογοδοτήσει καί στην έκκλησιαστική, Εϋχαριστιακή Συνέλευση καί στον οϋρνώ.

Μέ τίς ανακοινώσεις του αϋτές πιστεϋει, πώς θά κατατρομάξει όλους εκείνους, πού προβληματίζονται ή άντιπαρατάσσουν έλεγκτικό έκκλησιαστικό λόγο καί προσπαθοϋν νά στήσουν ανάχωμα στην άρχιεπισκοπική κατολίσθηση. Πώς θά τους κάνει νά φοβηθοϋν τίς συνέπειες της τόλμης τους. Νά μειώσουν τήν ένταση της διαμαρτυρίας τους. Νά υποστείλουν τή σημαία του άγώνα τους. Καί νά πορευτοϋν, ως άλογα πρόβατα ή, ως φρόνιμα σχολαρούδια, «έν υποταγή», καί «σιωπή», κάτω από τή ράβδο του δυνάστη-δάσκαλου.

Γιά τόν κ. Χριστόδουλο, όλοι αϋτοί, πού άσκοϋν κριτική στίς πράξεις του καί έναντιώνονται στην έκκοσμηκευμένη πολιτική του, εϊναι έχθροί της Έκκλησίας. Καί ό άντιρρητικός τους λόγος, τό άναφιλητό της ψυχής τους καί τό ξέσπασμα της άγωνίας τους, δέν εϊναι τίποτε άλλο, παρά έπιδρομή καί καταφορά κατά του αγίότατου πϋργου της Έκκλησίας, κατά της Ίερής Κιβωτοϋ, πού οϊκοδόμησαν τά σπλαγ-

χνικά χέρια του Κυρίου μας, γιά νά βρίσκουμε μέσα σ' αϋτή τήν παρηγορία καί τή σωτηρία.

Ή διαλεκτική του δέν έχει θεολογική στήριξη. Μήτε παραπέμπει σέ ιστορικά παράλληλα, γιά νά δώσει τήν έντύπωση μιās άξιοκρατικής συνέχειας, πού μεταφέρει, αλυσιδωτά, τό πνεϋμα των αγίων Άποστόλων στην έποχή μας. Εϊναι πέρα γιά πέρα αϊολη. Κατασκεϋασμα σύγχυσης, πού μπερδεϋει τή λειτουργική τυπολογία μέ τή γυμνή ή τή στυγνή πραγματικότητα. Τόν άνθρωπο έπίσκοπο, πού «καί αϋτός περίκειται ασθένειαν καί διά ταϋτην όφείλει, καθώς καί περί του λαοϋ, οϋτω καί περί έαυτοϋ προσφέρειν ύπέρ άμαρτιών» (Έβρ. ε' 2, 3), μέ τόν Άρχιερέα τόν Μέγα, τόν «διεληλυθότα τους οϋρανοϋς» (Έβρ. δ' 14) Ίησοϋ Χριστό.

Δέ διεκδικοϋμε τό ρόλο του ψυχανλητή ή, πολύ περισσότερο, του καρδιογνώστη. Όστόσο, μέ άνιχνευτή τήν κοινή λογική καί μέ τήν έπικουρία των έπισημάνσεων, γραπτών ή προφορικών, πού συγκλίνουν σέ κοινές καί σχεδόν όμόφωνες διαπιστώσεις, καλοϋμε τόν Άρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο νά βάλει φρένο στην τολμηρή (κατά τήν επεικέστερη έκτίμηση) φαντασία του καί νά πάψει νά άντιπαρατάσσεται στή δημόσια κριτική μέ αϋτό τό άκραία αίρετικό έπιχείρημα.

Άν πρόθεσή του εϊναι νά κεντρίσει σέ συμπάθεια τους άφελέστερους άποδέκτες της έπιχειρηματολογίας του, ή άποτυχία του πρέπει νά θεωρεϊται δεδομένη. Γιατί όλοι μέσα στην Έκκλησία καί οϊ μέτοχοι της θεολογικής παιδείας καί οϊ «διδακτοί Θεοϋ» (Ίωάν. στ' 45), δέν ταυτίζουν τόν Έπίσκοπο

μέ την Ἐκκλησία. Δέν τόν ἀνυψώνουν στήν καθέδρα τοῦ ἀλάθητου Ἀρχιερέα. Οὔτε κἂν ἀναπαύονται ψυχικά στό δι-
αφορισμό τοῦ Ἐπισκοπάτου καί τοῦ
ἱερατείου ἀπό τήν «ἀναπεπταμένη»
παρεμβολή.

Ἄν σκοπεύει νά στιγματίσει τοὺς
ἐπικριτές του μέ τό βαρύτατο χαρα-
κτηρισμό, μέ ἀπότερο στόχο τόν ἐκ-
φοβισμό τους καί τή φίμωσή τους καί
πάλι ἀστοχεῖ. Γιατί καί στίς δυό πτέ-
ρυγες καί στή σύναξη τῶν πιστῶν καί
στή μάχιμη παράταξη τῶν ἀθέων, δέν
ἀνακόπτεται, μέ τέτοια ἀφελή ἀνάσχε-
ση, ἡ κριτική ἢ ἡ ἀγανάκτηση. Οἱ ἄν-
θρωποι τῆς Ἐκκλησίας θλίβονται, γιατί,
μέ τήν ἐκκοσμικευμένη συμπεριφορά
του καί μέ τίς προκλητικές διασυνδέ-
σεις του μέ τό κλάμπ τῶν ὁμοφιλόφυ-
λων δεσποτάδων, εὐτελίζει ἐπικίνδυ-
να τήν ἀρχιεπισκοπική ἀξιοπρέπεια
καί ἐκθέτει στήν κοινή χλεύη τό κύρος
τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, οἱ
στρατευμένοι στόν ἀντιεκκλησιαστικό
ρατσισμό, ἀκούγοντας τή φτηνή ἀπο-
λογία του, σαρκάζουν καί ὀρμοῦν ἀκά-
θεκτοι. Υἱοθετοῦν σχηματικά τήν ταύ-
τιση Ἐκκλησίας καί Ἀρχιεπισκόπου.
Καί, δημοσιοποιώντας τίς γκάφες του
καί τήν ἰδιότυπη συμπεριφορά του,
στοχεύουν στήν καταπλήγωση τῆς Ἐκ-
κλησίας καί στήν ἀπώθησή της στό πε-
ριθώριο τῆς ἀνυποληψίας.

1. «Οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας Τήν
πολεμοῦν στό πρόσωπο τοῦ προ-
καθημένου Της»...

Κοντολογίς, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶναι
ἡ Ἐκκλησία. Ὅσοι πολεμοῦν τόν Ἀρχι-
επίσκοπο πολεμοῦν τήν Ἐκκλησία.
Συντάσσονται μέ τοὺς εἰδωλολάτρες,
μέ τοὺς δῆμιους τῶν ρωμαϊκῶν ἀμφι-

θεάτρων, μέ τοὺς ἄθεους τῆς νεώτε-
ρης ἐποχῆς, μέ τοὺς κατεδαφιστές τῶν
ἱερῶν καί τῶν ὁσίων!!!

Λάθος μεγάλο. Παρερμηνεῖα καί τῶν
ἱερῶν κειμένων καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς
μας Παράδοσης καί τῆς μακραίωνης
ἱστορίας. Αἵρεση καί, ταυτόχρονα, βε-
βήλωση. Ἰσχυρισμός ἀπαράδεκτος.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί ὁ ὁποιοσδή-
ποτε Ἐπίσκοπος δέν εἶναι «ἡ Ἐκκλη-
σία». Ὅλοι, ὅσοι περιβάλλονται μέ τό
ἐπισκοπικό ὠμόφορο, εἶναι ὑπηρέτες.
Λειτουργοὶ τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκ-
κλησίας. Διάκονοι τῶν πιστῶν.

Κατά τήν Ἱερουργία τῆς Θείας Λει-
τουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὁ
ἱεουργός Ἐπίσκοπος ἢ ὁ πρεσβύτε-
ρος, πρὶν μεταφέρει στό φρικτό Θυσι-
αστήριο τὰ τίμια Δῶρα, διατυπώνει,
ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς του δυό μι-
κρές προσευχές, πού εἶναι γνωστές
μέ τό χαρακτηρισμό «εὐχές τῶν πι-
στῶν». Καί στίς δυό αὐτές εὐχές ἐπα-
ναλαμβάνεται ἡ ὁμολογία-διακήρυξη,
πὼς ὁ φορέας τῆς ἀρχιερατικῆς ἢ τῆς
ἱερατικῆς χάρης, πού ἀναλαμβάνει νά
διακονήσῃ στό Μυστήριον τῆς Εὐχα-
ριστίας, εἶναι ἀπλὸς «Διάκονος».

«... Σὺ κατηξίωσας ἡμᾶς, τοὺς τα-
πεινοὺς καί ἀναξίους δούλους σου,
γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἁγίου σου
θυσιαστηρίου· σὺ ἰκάνωσον ἡμᾶς τῇ
δυνάμει τοῦ Ἀγίου σου Πνεύματος εἰς
τὴν διακονίαν ταύτην...» (Εὐχή τῶν
πιστῶν Α').

«Ὁ Θεός, ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει
καί οἰκτιρμοῖς τὴν ταπεινῶσιν ἡμῶν· ὁ
στήσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καί ἁμαρ-
τωλοὺς καί ἀναξίους δούλους σου κα-
τενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, λειτουρ-
γεῖν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· σὺ
ἐνίσχυσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει τοῦ Ἀγίου

σου Πνεύματος, εἰς τὴν διακονίαν ταύτην...»(Εὐχή τῶν πιστῶν Β').

Αὐτὴ εἶναι ἡ θέση καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἐξουσιοδότηση, πού παρέχεται στό λειτουργό κατὰ τὴν ὥρα τῆς χειροτονίας του. Ἡ προβολή του σέ ἄλλο ἐπίπεδο εἶναι ὑπέρβαση. Καὶ ἡ ταύτιση τοῦ προσώπου του μέ τὴν ἴδια τὴν Ἐκκλησία, εἶναι βλασφημία.

2. Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ποτέ βολικός στόχος κριτικῆς. Γιατί εἶναι «*ἀγία καὶ ἁμωμος*» (Ἐφεσ. ε' 27). Οἱ λειτουργοί της, ὅμως, εἶναι «*πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη*» (Ματθ. ε' 14). Ἄλλοτε, μέ τὴ σεμνότητά τους καὶ τὴν ἀγιότητά τους, ἐστιάζουν στό πρόσωπό τους τὴν ἀγάπη καὶ τό σεβασμό καὶ ἄλλοτε, μέ τίς ἐκτροπές τους, ἀπωθοῦν καὶ προκαλοῦν τόν ψόγο. Δέν ἔχει κανένας λειτουργός τό δικαίωμα, κάνοντας μιά τρομερή ὑπέρβαση καὶ ἐνθρονίζοντας τόν ἑαυτό του στό θρόνο του Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ, νά διεκδικεῖ τό ἀλάθητο καὶ νά ἐμποδίζει τόν πικραμένο λαό νά ἐκφράσει τὴν ἀπαρέσκειά του καὶ τὴν ποικίλη κριτικὴ του.

Οἱ πιστοί, πού μετέχουν στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, βλέπουν, παρακολουθοῦν, κρίνουν, συγκρίνουν καὶ βγάζουν τὰ συμπεράσματά τους.

Ὑποχρέωση τῶν λειτουργῶν εἶναι νά ἀκοῦν μέ ταπείνωση τὴν κριτικὴ, νά ἀναθεωροῦν τό πνευματικὸ τους δρομολόγιο, νά εὐθυγραμμίζονται μέ τὴ διδασχὴ τοῦ Κυρίου μας καὶ νά ἐπανακάμπτουν στὴν ἱερὴ παράδοση τῶν τιμημένων Πατέρων μας. Τό νά ἀπαξιῶϊ ἕνας Ἐπίσκοπος ἢ ἕνας πρεσβύτερος νά βάλει αὐτὴ στὴν κριτικὴ καὶ στό παράπονο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώμα-

τος, δηλώνει ἔπαρση ἀθεράπευτη, ἀπουσία στοιχειωδέστατης αὐτογνωσίας καὶ προσχώρηση στὴν ἐκκοσμικευμένη φατρία, πού τρέφεται καὶ ἱκανοποιεῖται καὶ εὐφραίνεται μέ τὰ φούμαρα τῆς ὑποκριτικῆς κολακείας.

3. Χρέος μας νά ὑπογραμμίσουμε καὶ μιά ἄλλη διάσταση. Κανένας ἀπὸ μᾶς τοὺς λειτουργούς τῆς Ἐκκλησίας δέ δικαιούται νά σύρει дуό γραμμὲς ἀπαρέσκειας καὶ νά διαγράψει ἀκόμα καὶ τὴν κριτικὴ, πού ἐκπορεύεται ἀπὸ τὰ σπουδαστήρια τῆς ἄχροης πνευματικῆς ἰντελιγκέντσιας ἢ τῆς δηλωμένης ἄθειας δημοσιογραφίας. Γιατί καὶ ὅλοι αὐτοί, ἄσχετο ἂν μᾶς ἀρέσει ἢ δέ μᾶς ἀρέσει, ἔχουν τό δικαίωμα κρίσης τῶν προσώπων καὶ τῶν συμπεριφορῶν, πού διαμορφώνουν τὴ σύγχρονη κοινωνικὴ πραγματικότητα. Ἀλλὰ καὶ γιατί, ἡ ἐμπειρία διδάσκει, πὼς συχνὰ ἐρεθίζουν σέ γόνιμο διάλογο, εἰσφέρουν σοβαρές ἐπισημάνσεις καὶ βοηθοῦν τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία νά χαρτογραφήσει τόν προβληματισμό καὶ τίς ἀνησυχίες τῆς ἐποχῆς καὶ νά χειραγωγήσει, μέ διακριτικὴ ἐπιδεξιότητα τό λαό στὴ γνησιότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας.

Στά πέντε χρόνια τῆς ἡγεμονίας Χριστόδουλου, ἔχει παρατηρηθεῖ τοῦτο τό φαινόμενο. Κάποιες κριτικὲς, πού πέρασαν στὸν ἡμερήσιο Τύπο καὶ στό γυαλί τῆς τηλεόρασης, ἦταν ἀκομψὴ ἀναμάσηση, ζωώδης μηρυκασμός χιλιοεπωμένων ἀθεϊστικῶν ἀντιρρήσεων. Μύριζαν μούχλα. Δέν ἀντιμετώπιζαν, μέ λόγο γνώσης καὶ μέ πρόταση ἀναβάθμισης τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐπικαιρότητα. Ἦταν καταφανὴς πολιτικὴ ἢ ἰδεολογικὴ ἐκμετάλλευση τῶν ἀδυ-

ναμιών ἢ τῶν λαθῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Οἱ κριτικές αὐτές, ἀπό μακριά φωνάζουν, ὅτι ὑπηρετοῦν σκοπιμότητες. Καί δέν καταφέρνουν νά εἰσχωρήσουν στό χρηματιστήριο τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν καί νά προκαλέσουν ἀνάσχεση τοῦ ρεύματος πρὸς τὴν Ἐκκλησία.

Ὑπάρχουν, ὅμως, καί κριτικές, πού προέρχονται ἀπὸ ἐξωεκκλησιαστικούς χώρους, ἀλλὰ ἀποτελοῦν σοβαρές προσεγγίσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς προβληματικῆς καί φωτογραφίζουν μέ ἀκρίβεια τὴ δυσλειτουργία τοῦ διοικητικοῦ Συνοδικοῦ Σώματος. Διανοούμενοι μέ συγκροτημένο πνευματικό ὄπλισμό, δημοσιογράφοι μέ ἱκανότητα διείσδυσης πίσω ἀπὸ τὴν πλαστή λαμπρότητα, μυαλά ἀνήσυχτα, πού δέν παρασύρονται ἀπὸ τὴ μαγεία τῆς τηλεοπτικῆς εἰκόνας, εἶδαν τὸ «φαινόμενο» Χριστόδουλος μέ κριτικό μάτι. Δέν εἶχαν λόγο νά τὸ ἀπορρίψουν μέ τὴν πρώτη ἔκρηξη τῆς πληθωρικότητάς του. Ἀλλὰ καί δέν ἦταν πρόθυμοι νά τὸν ἐγγράψουν, ἀνεξέταστα, στὸν πίνακα τῶν χαρισματῶν καί προνομιούχων ἡγετικῶν στελεχῶν τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Στάθηκαν διερευνητικά καί στοχαστικά. Ἔκοψαν τίς κινήσεις του. Ζύγισαν τίς ὑποσχέσεις του. Ἀναζήτησαν πληροφορίες, γιὰ τὴν ποιότητα τοῦ παρασκηνίου του. Μελέτησαν μέ προσοχή τίς πρωτοβουλίες του καί τίς συμπεριφορές του. Καί ἔπιασαν τὴν πένα γιὰ νά δημοσιοποιήσουν τὰ συμπεράσματά τους.

Εἶναι χαρακτηριστικό καί πρέπει νά ὑπογραμμιστεῖ, ὅτι κάποιες ἀπὸ τίς κριτικές αὐτές, πού εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας, ξεχωρίζουν γιὰ τὴν εὐστοχία τῶν παρατηρήσεών τους καί

γιὰ τὴ σαφήνεια τῶν ἀναλύσεών τους. Ἕνας ἄνθρωπος, πού διακινεῖται σταθερά καί, ἴσως, κατ' ἀποκλειστικότητα, στό χώρο τῆς Θεολογίας καί παρακολουθεῖ ἀπὸ κοντὰ τίς ἐκκλησιαστικές ἐξελίξεις, δέν ἔχει καμμιά δυσκολία νά τίς δεχτεῖ καί νά τίς ἐνσωματώσει στό δικό του κριτικό πλαίσιο.

Ἔτσι, ἔχει δημιουργηθεῖ ἓνα εὐρύτερο consensus, πού στιγματίζει, μέ ἐλαφρές παραλλαγές, τίς ἀσυνέπειες ἢ τίς ὑποπτες διαπλοκές τοῦ προκαθημέ-νου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί διοχετεύει στὴν κοινὴ γνώμη τὴν ἀγωνία γιὰ τὸ αὐριο. Αὐτὸ τὸ consensus δέν τὸ ἀντέχει ὁ Χριστόδουλος. Καί τὸ χαρακτηρίζει ὡς προϊόν συνασπισμοῦ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας εἰς βάρος του.

4. Δέ θά ὀλοκληρώσω τὴ διαλεκτικὴ μου καί τὴν ὑπεράσπιση τοῦ δικαιώματος κριτικῆς, ἂν δέν ἀγγίξω τὸ δάχτυλο στὴν ἀνοιχτὴ πληγή. Στά πολλά λάθη καί στίς πολλές γκάφες καί στά κραυγαλέα σκάνδαλα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου.

Ὁ σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος, λές καί τὸ ἔχει στό πετσί του, καταλέρωσε τίς σελίδες τῆς σύγχρονης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας μέ σκοτεινές διαπλοκές καί μέ σκάνδαλα, πού δέν τὰ βρίσκει κανεὶς μήτε στὴ συντροφικότητα τοῦ ὑπόκοσμου.

Δέν ἔχω τὴν πρόθεση νά τὰ ἱστορήσω, μέ λεπτομέρεια, σέ τοῦτο τὸ σύντομο κείμενο. Ἄν τὸ ἐπιχειροῦσα, τὸ ἄρθρο θά ἐξελισσόταν σέ μαύρη βίβλο. Ἀλλὰ καί δέ μπορῶ νά ἀποσιωπήσω ὀλότελα τοὺς κεντρικούς σταθμούς τῆς πορείας του καί τὰ ἀρνητικά καί σκοτεινὰ ἀθλήματα τῆς ἐπισκοπικῆς του

σταδιοδρομίας.

Ὁ Χριστόδουλος εἶναι ἓνα συμπεκνωμένο δεῖγμα τῆς ἀπορρύθμισης τοῦ ἀρχιερατικοῦ λειτουργήματος, πού πραγματοποιήθηκε κατὰ τὴν εἰκοσιπεντάχρονη ἡγεσία τοῦ Σεραφεῖμ. Ἀδιαφορία καὶ καταπάτηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας μας. Περιφρόνηση τῆς Νομιμότητος. Σύγκρουση, στό βάθρο τῆς ἡγεμονικῆς προβολῆς, μέ τό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινούπολης καί μέ τή συντριπτική πλειοψηφία τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀκάματη φροντίδα γιά τὴν κάλυψη τῶν εἰδεχθῶν σκανδάλων, πού ἀποτολμοῦν κατὰ καιρούς οἱ ἀσυνείδητοι καί διεφθαρμένοι ρασοφόροι. Ὅλα αὐτά χύθηκαν στήν πύλη τοῦ ἁγιοτάτου Θυσιαστηρίου καί μόλυναν «τόν Ναόν τόν ἅγιον Κυρίου».

Καί, μετά ἀπό ὅλα αὐτά τὰ «συμβάντα», τὰ γεγονότα, πού κάλυψαν τὰ ὀρθάνοιχτα καί φωτισμένα παράθυρα τοῦ τηλεοπτικοῦ δικτύου καί ὑπερπλήρωσαν τίς σελίδες τῶν ἔφημερίδων, ὁ ἥρωας τῆς ιδιότυπης ἡγετικῆς συμπεριφορᾶς καί πρόξενος τοῦ καθολικοῦ σκανδαλισμοῦ, πετάει στό κάλαθι τῶν ἀχρήστων τὴν κριτική καί στιγματίζει τοὺς κριτικούς του ὡς ἐχθροὺς τῆς Ἐκκλησίας καί ὡς ἀδίστακτους συκοφάντες τοῦ προσώπου του. Ἡ ἀντίδρασή του ὑπερβαίνει τὴν τόλμη. Φτάνει στὰ ὅρια τῆς ἀλαζονείας. Πνίγει, μέσα στὴ λαϊκὴ ψυχὴ, τὴ λαχτάρᾳ γιὰ γνησιότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Φιμώνει τίς ζωντανές εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Ἐγκαθιστᾷ ἓνα καθεστῶς μονοκρατορίας, ἀδιακρισίας καί ἀσυδοσίας. Καί ὑψώνει σημαία ἀπολιταρχίας.

Εἶναι σὰ νὰ λέει: Ὁ,τι καί ἂν κάνω, ὅ,τι καί ἂν μεθοδεύσω, σεῖς μὴ μιᾶτε.

Δέ σᾶς παραχωρεῖται ἡ ἀρμοδιότητα καὶ ἡ εὐθὺνὴ νὰ μέ ἀμφισβητήσετε. Πολὺ περισσότερο, δέν ἔχετε δικαίωμα νὰ μέ ἐγκαλέσετε. Σεῖς πρέπει νὰ σκύψετε τό κεφάλι καί νὰ ὑποταχτεῖτε.

5. Ὁλοφάνερο, πὼς ἡ ἀρχιεπισκοπικὴ αὐτὴ ἀντίδραση σηματοδοτεῖ μιὰ δεύτερη ἐπιπλοκή. Εὐρύνει τό χάσμα ἀνάμεσα στό πρόσωπό του καί στό λαό. Πολλαπλασιάζει τίς ὑποψίες καί τὰ ἐρωτηματικά. Ἀφήνει τίς δυσμενεῖς πληροφορίες, πού κυκλοφοροῦν εἴτε μέ τὰ ὁχήματα τῶν Μέσων Μαζικῆς Ἐνημέρωσης, εἴτε μέ τοὺς κυματισμούς τῶν ψιθύρων, νὰ βαραίνουν τὴ λαϊκὴ συνείδηση καί νὰ ἀποκρυσταλλώνουν τὴν πεποίθηση, πὼς οἱ κριτικὲς ἐπισημάνσεις φωτογραφίζουν τὴν πραγματικότητα.

Χρέος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶναι νὰ παρατήσῃ τὴ σπασμωδική, ἀντανεκλαστικὴ ἀντίδραση καί νὰ ἀπαντήσῃ μέ σαφήνεια καί μέ πειστικότητα στὴ διαλεκτικὴ, στὰ ντοκουμέντα καί στοὺς προβληματισμούς, πού εἰσάγουν οἱ κριτικὲς τοῦ προσώπου του καί τῆς πρακτικῆς του. Ἐὰν ἔχει δίκιο, νὰ τό ἐκδιπλώσῃ. Ἐὰν ἔχει πολιτευτεῖ ἀντικανονικά καί ἀνορθόδοξα, νὰ τό ὁμολογήσῃ. Ἐὰν ἔχει παραβιάσῃ τὴν ἐπισκοπικὴ δεοντολογία, νὰ σκύψῃ τό κεφάλι καί νὰ ζητήσῃ συγγνώμη. Ἐὰν ἄνοιξε τίς πόρτες τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης στὴν ἀσυδοσία καί στὴ διαφθορά, νὰ καταθέσῃ μέ ταπεινοσύνη τό ὁμολογούμενο του καί νὰ ἀποσυρθεῖ στὴν ἀπομόνωση τῆς μετάνοιας καί τῆς ἐκζητήσεως τοῦ θείου ἐλέους.

Ἡ ἐντιμὴ καί θαρραλέα ἀνάληψη τῶν εὐθυνῶν, ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, εἶναι πράξη γενναίας ψυχῆς καί δεῖγμα

ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΑΔΙΕΞΟΔΑ

Είναι γνωστά τὰ γεγονότα, πού ἐκτυλίχθηκαν ἀπὸ τὸ 1974 καὶ ἀναφέρονται στὸ ἐκκλησιαστικὸ ζήτημα τῶν διώξεων τῶν δώδεκα Ἀρχιερέων, με ὅλες τὶς παραμέτρους καὶ προεκτάσεις τους μέχρι καὶ τὶς ἡμέρες μας. Γεγονότα τὰ ὁποῖα προσάπτουν, αὐτὰ καθεαυτά, μομφὴ καὶ στίγμα ἀνεξίτηλο στὶς μετέπειτα ἐκκλησιαστικὲς διοικήσεις. Γεγονότα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει μόνο νὰ καταγράφονται με τὰ μελανότερα χρώματα στὶς σελίδες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἀλλὰ παράλληλα πρέπει νὰ τὰ ὑπενθυμίζουμε καὶ νὰ τὰ ὑπομνηματίζουμε, ἀφενὸς γιὰ νὰ ἐξειδικεύεται ἡ τεράστια ἠθικὴ εὐθύνη ἐκείνων, πού πρωταγωνίστησαν σαυτὰ καὶ ἀφετέρου γιὰ νὰ τὰ πληροφοροῦνται οἱ ἐπιγενόμενοι καὶ νὰ τὰ ἔχουν ὡς παράδειγμα ἀποφυγῆς στὸ μέλλον.

Εἶναι γνωστὲς οἱ ἐκπτώσεις τῶν δώδεκα Ἀρχιερέων «δικτατορικῶ δικαίω-
εὐαίσθητης ἡγετικῆς συνείδησης».

Ὁ σκληρὸς, ὁ ἐπίμονος καὶ στείρος στιγματισμὸς τῶν ἀνθρώπων, πού τολμοῦν νὰ πληροφοροῦν ἔντιμα καὶ «κατ' ἀκρίβεια» τὸ λαό, εἶναι πράξη μικροῦ ἀνθρώπου. Ὁχι ἡγέτη.

**Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

ματι» χωρὶς καμμιά κανονικὴ καὶ νόμιμη διαδικασία. Εἶναι γνωστά τὰ «ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΑ», πού καθιερώθηκαν με τὶς δικτατορικὲς συντακτικὲς πράξεις, γιὰ νὰ μὴ τύχουν οἱ διωχθέντες Ἀρχιερεῖς καμμίας δικαστικῆς ἢ ἄλλης προστασίας. Εἶναι γνωστὴ ἡ διατήρηση αὐτῶν τῶν «ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΩΝ» δέκα τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια μετὰ τὴ μεταπολίτευση, ὅταν καὶ ὁ τελευταῖος Ἕλληνας πολίτης εὗρισκε καταφύγιο στὴ δικαιοσύνη τῆς πατρίδας του κατὰ τῶν παρανομιῶν καὶ αὐθαρεσιῶν τῆς δικτατορικῆς διοικήσεως. Εἶναι γνωστὲς καὶ οἱ πρῶτες ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ΣΤΕ), μετὰ τὴν ἄρση των «ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΩΝ», με τὶς ὁποῖες ἀκυρώθηκαν ὡς παράνομες ὅλες οἱ ἐκπτωτικὲς πράξεις με τὴν τραγικὴ αἰτιολογία (τραγικὴ γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση) ὅτι γιὰ τὶς ἐκπτώσεις αὐτὲς δὲν τηρήθηκε καμμιά διαδικασία, οὔτε κἂν καὶ αὐτὴ ἡ θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς ἀκροάσεως. Εἶναι σὲ ὅλους γνωστὰ αὐτὰ τὰ γεγονότα καὶ με πόνο πολὺ τὰ ἐπαναφέρουμε στὴ θύμηση τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος.

Μετὰ τὶς παραπάνω ἀκυρωτικὲς ἀποφάσεις οἱ πράξεις τῶν ἐκπτώσεων τῶν Ἀρχιερέων ἐξαφανίσθηκαν καὶ σύμφωνα με τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, σύμφωνα με τὴ θεωρία τοῦ δικαίου, σύμφωνα με τὴν πάγια νομολογία τῶν διοικητικῶν δι-

καστηρίων, θεωρήθηκαν «ως μηδέποτε έκδοθείσες». Καί πρέπει ἐδῶ νὰ ἐπιση-
 μάνουμε τὴν 2854/1985 ἀπόφαση τῆς
 Ὀλομέλειας τοῦ ΣτΕ, μὲ τὴν ὁποία γίνεται
 δεκτὸ ὅτι «...Ἡ διοίκηση μετὰ τὴν ἔκδοση
 ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεοῦται νὰ
 συμμορφωθεῖ πρὸς αὐτὴ καὶ δὴ ὄχι μόνο
 νὰ θεωρήσῃ ὡς ἀνίσχυρη καὶ μὴ ὑφισταμέ-
 νη στὸ νομικὸ κόσμο τὴν ἀκυρωθεῖσα δι-
 οικητικὴ πράξη, ἀλλὰ ὑποχρεοῦται νὰ
 ἀνακαλέσῃ ἢ νὰ τροποποιήσῃ τὶς ἐν τῷ
 μεταξύ ἔκδοθεῖσες πράξεις ἢ νὰ ἐκδώσῃ
 ἄλλες μὲ ἀναδρομικὴ ἰσχὺ, γιὰ νὰ ἀπο-
 καταστήσῃ τὰ πράγματα στὴ θέση, στὴν
 ὁποία θὰ εὑρίσκονταν, ἂν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ
 δὲν εἶχε ἔκδοθεῖ ἡ ἀκυρωθεῖσα πράξη...».
 Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία ἀντέδρασε. Καὶ
 ἀντέδρασε ἀρνητικὰ καὶ ἐπίμονα. Δὲ
 συμμορφώθηκε πρὸς τὶς ἐπιταγὰς τοῦ
 Συντάγματος καὶ τῶν νόμων, ὅπως αὐτὲς
 σταθερὰ ἐρμηνεύθηκαν μὲ τὴ νομολογία
 τοῦ Ἀνώτατου Ἀκυρωτικοῦ. Συνέχισε τὶς
 διώξεις κατὰ τῶν δικαιωθέντων Ἀρχιερέ-
 ων. Γιαυτὴ τὴν ἔκδηλα παράνομη συμπε-
 ριφορὰ ἀσκήθηκε καὶ ποινικὴ δίωξη κατὰ
 μελῶν τῆς Ἱεραρχίας, ὅμως ἡ περαιτέρω
 ποινικὴ διαδικασία ἀνεστάλη παραδόξως
 μὲ πράξη τῆς τότε Κυβερνήσεως. Ὁ Μη-
 τροπολίτης Πειραιῶς Καλλίνικος ἔγραφε
 στὸ περιοδικὸ τῆς Μητροπόλεως του σὲ
 κάποια φάση τοῦ ζητήματος: «...Ἐξεδιώ-
 χθηκαν καὶ ἐσφαγιάσθησαν ἀναιτίως χω-
 ρὶς ἀπολογία, χωρὶς δικαστικὴ ἀπόφαση
 παρὰ μόνο μὲ τὰ δεκανίκια τῶν Συντα-
 κτικῶν Πράξεων... Δυστυχῶς ἐπηκολού-
 θησαν πολλὰς ἐσφαλμένες ἀποφάσεις
 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ ὁποία δὲν ἐδέχθη
 τὴν ἀποκατάστασίν των καὶ περιφρόνησε
 τὶς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπι-
 κρατείας καὶ σήμερα γευόμεθα τοὺς πι-
 κροὺς καρπούς... Ἀδικήθηκαν, ἐσφαγιά-

σθησαν καὶ μὴ θέλουμε νὰ τοὺς θέσουμε
 καὶ πάλι στὸ ἐδώλιο τοῦ κατηγορουμέ-
 νου...».

Ἐπακολούθησαν τριάντα καὶ πλέον
 ἀποφάσεις τοῦ ΣτΕ, ἐπάνω στὸ ἴδιο θέμα,
 μὲ τὶς ὁποῖες ἀκυρώθηκαν ἡ μία μετὰ τὴν
 ἄλλη οἱ παράνομες ἐνέργειες τῆς Ἐκ-
 κλησίας. Καὶ σὲ ἐπισφράγισμα ὄλων αὐ-
 τῶν ἦλθε καὶ ἡ ἀπόφαση 1028/1993 τῆς
 Ὀλομέλειας τοῦ ἴδιου δικαστηρίου, ποὺ
 δημοσιεύθηκε στίς 11 Ἰουνίου 1993 καὶ
 μὲ τὴν ὁποία κρίθηκαν ὀριστικὰ καὶ ἀμε-
 τάκλητα καὶ τοῦτα:

“Οτι οἱ πράξεις τῆς ἐκπτώσεως τῶν
 Ἀρχιερέων, ποὺ ἀκυρώθηκαν μὲ προη-
 γούμενες ἀποφάσεις, θεωροῦνται ὡς μὴ
 γενόμενες, ὡς μὴ ἔκδοθεῖσες, καὶ δὲν
 παράγουν πλέον κανένα ἀποτέλεσμα,

“Οτι ἐπανέρχονται σὲ ἰσχὺ τὰ ἀρχικὰ
 Διατάγματα καταστάσεως καὶ ἐκλογῆς
 τῶν ἐκπεσόντων Ἀρχιερέων τῶν ἐτῶν
 1968 ἐπ.,

“Οτι ἡ διοίκηση, συμμορφούμενη μὲ τὶς
 πρῶτες ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις, ὀφείλε
 νὰ ἀνακαλέσῃ τὰ Διατάγματα τῶν ἀντι-
 καταστατῶν τοὺς Μητροπολιτῶν, ποὺ
 δὲν ἀκυρώθηκαν,

“Οτι ἐφόσον ἡ διοίκηση δὲν τὰ ἔχει
 ἀνακαλέσει, αὐτὰ καθίστανται ἀνενεργὰ
 καὶ οἱ δικαιωθέντες Μητροπολίτες ἐπαν-
 ἔρχονται καὶ συμμετέχουν, ἄνευ ἄλλου
 τινος, στὰ συλλογικὰ ἐκκλησιαστικὰ ὄρ-
 γανα. Ἀπόφαση σταθμὸς στὸ ὅλο πρό-
 βλημα. Ἀλλὰ καὶ κόλαφος μεγάλος γιὰ
 τὴν ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση. Ὁ λαὸς
 σκανδαλίζεται βλέποντας τὴν Ἐκκλησία
 νὰ ἐνεργεῖ ἀντίθετα πρὸς τὸ Σύνταγμα,
 ἀντίθετα πρὸς τοὺς νόμους, ἀντίθετα
 πρὸς τὶς ἀποφάσεις Ἀνώτατων Δικαστη-
 ρίων.

Ἐγινε ἡ σύντομη αὐτὴ ἀναδρομὴ γιὰ νὰ ἐξαχθοῦν χρήσιμα συμπεράσματα. Καὶ τὰ συμπεράσματα ὅλων αὐτῶν, ποὺ ἐκτέθηκαν, εἶναι ὅτι, μετὰ τὴν παραπάνω 1028/1993 ἀπόφαση-σταθμὸ τῆς Ὀλομέλειας τοῦ ΣτΕ, οἱ πράξεις ἐκπτώσεως θεωροῦνται ἀνύπαρκτες, ὡς οὐδέποτε ἐκδοθεῖσες, καὶ ὅτι τὰ ἀρχικὰ Διατάγματα τῶν δικαιοθέντων Ἀρχιερέων ἀναβίωσαν καὶ ἐπανέκτησαν καὶ πάλι τὴ νομικὴ τους ἰσχὺ, εἴτε αὐτὸ τὸ ἤθελε, εἴτε δὲν τὸ ἤθελε ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση.

Τὰ ἴδια βεβαίως συμπεράσματα ἰσχύουν καὶ γιὰ τὴ Μητρόπολη Δημητριάδος μετὰ τὴν ἀκύρωση τῆς πράξεως ἐκπτώσεως τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Ἠλίας (Τσακογιάννη), προκατόχου τοῦ νῦν Μακαριωτάτου. Ἡ ἐκπτώση συνεπῶς τοῦ μακαριστοῦ Ἠλίας θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενὴ καὶ ἡ σχετικὴ πράξη τῆς τότε Ἱεραρχίας θεωρεῖται ὡς μὴ ἐκδοθεῖσα. Ὅφειλε συνακολουθῶς ἡ μὲν Πολιτεία, συμμορφούμενὴ μὲ τὸ ἀκυρωτικὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, νὰ ἀνακαλέσει ἐξυπαρχῆς τὸ Διάταγμα ἐκλογῆς καὶ τοποθετήσεως τοῦ νέου Μητροπολίτη Δημητριάδος (νῦν Ἀρχιεπισκόπου), ἡ δὲ Ἐκκλησία νὰ προχωρήσῃ σὲ νέα ἐπαναληπτικὴ διαδικασία ἐκλογῆς γιὰ τὴν πλήρωση αὐτῆς τῆς Μητροπόλεως, ἐπειδὴ στό μεταξύ διάστημα ὁ κανονικὸς καὶ νόμιμος Μητροπολίτης Ἠλίας εἶχε ἀποβιώσει. Καὶ ἀφοῦ αὐτὰ δὲν ἔγιναν μέσα σὲ εὐλόγο χρόνο, τὸ Διάταγμα ἐκλογῆς καὶ τοποθετήσεως τοῦ ἀντικαταστάτη Μητροπολίτη κατέστη ἀνενεργό, μὴ παράγον νομικὰ ἀποτελέσματα. Ὑπὸ αὐτὰ τὰ νομικὰ δεδομένα ἔγινε τὸ ἔτος 1998 ἡ ἐκλογὴ τοῦ Μητροπολίτη Δημητριάδος Χριστοδούλου σὲ Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ συνεπῶς γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ πάσχει πλημμέλεια. Κανονικὰ καὶ νομικὰ

ἀδιέξοδα, τὰ ὁποῖα ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία δημιούργησε μὲ τὶς ἀλλοπρόσαλλες ἐνέργειές της. Τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι τὰ ἀρχικὰ Διατάγματα τῶν ἐτῶν 1968 ἐπ., μετὰ τὶς ἀκυρωτικὲς ἀποφάσεις τοῦ ΣτΕ τοῦ ἔτους 1990, ἀναβίωσαν καὶ πάλι, γίνεται ἐμμέσως πλὴν σαφῶς δεκτὸ καὶ ἀπὸ συγκεκριμένους ἐνέργειες τῆς ἴδιας τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν ἀργότερα ἐπιβλήθηκαν τὰ γνωστὰ ἀνυπόστατα «ἐπιτίμια ἀκοινωνησίας» καὶ στὴ συνέχεια μὲ νεότερα Π. Διατάγματα ἀνακλήθηκαν τὰ ἀναβίωσαντα ἀρχικὰ διατάγματα τῶν δικαιοθέντων δικαστικῶς τριῶν Ἀρχιερέων, ἡ ἀνάκληση δὲν ἔγινε ἀπὸ τότε, ποὺ εἶχαν ἐκδοθεῖ αὐτὰ (1968), ἀλλὰ ἀπὸ τὸ χρόνο ἐπιβολῆς τῶν «ἐπιτιμίων», ποὺ εἶναι ἡ 10η Αὐγούστου 1993. Αὐτὸ ρητὰ καὶ πανηγυρικὰ ἀναφέρεται καὶ στὸ κείμενο τῶν διαταγμάτων. Ὁμολογεῖ δηλαδὴ ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία ὅτι ἀπὸ τὸ 1968 μέχρι τὸν Αὐγουστο τοῦ 1993, ἴσχυαν καὶ παρήγαν ὅλα τὰ ἀποτελέσματα τὰ ἀρχικὰ διατάγματα, τὰ ὁποῖα εἶχαν ἀναβιώσει μετὰ τὶς ἀκυρώσεις τῶν πράξεων ἐκπτώσεως μὲ τὶς ἀμετάκλητες ἀποφάσεις τοῦ ἔτους 1990 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Τοῦτο ἄλλωστε εἶναι σύμφωνο καὶ μὲ ὅσα κρίθηκαν καὶ μὲ τὴν προαναφερθεῖσα 1028/1993 σχετικὴ μὲ τὸ θέμα ἀπόφαση τῆς Ὀλομέλειας τοῦ ἴδιου Δικαστηρίου. Στὶς ἴδιες αὐτὲς ἀκυρωτικὲς ἀποφάσεις τοῦ 1990 ἀνήκει καὶ ἡ ἀκυρωθεῖσα πράξη ἐκπτώσεως τοῦ Μητροπολίτη Δημητριάδος Ἠλίας. Ἐπομένως καὶ στὴν περίπτωσιν αὐτὴ ἡ ἐκπτώση θεωρεῖται ὡς μηδέποτε γενομένη καὶ ἀναβίωσε καὶ ἐδῶ τὸ ἀρχικὸ Διάταγμα τοποθετήσεως στὴ Μητρόπολη Δημητριάδος τοῦ ἐν τῷ μεταξύ κοιμηθέντος Μητροπολίτη Ἠλίας. Κατ'

ἀκολουθία ἡ θέση τοῦ τότε Μητροπολίτη Δημητριάδος Χριστόδουλου στή Μητρόπολη αὐτὴ ἔπασχε πλημμέλεια μετὰ τὴ δικαστικὴ ἀκύρωση τῆς ἐκπτωτικῆς πράξεως τοῦ προκατόχου του. Καὶ ὑπὸ αὐτὸ τὸ νομικὸ ἐλάττωμα ἐγίνε ἡ ἐκλογή του ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

Οἱ ἐναπομείναντες Μητροπολίτες ἀπὸ σεβασμὸ στὴν Ἐκκλησίαν δὲν ἠθέλησαν νὰ προκαλέσουν νέα κατάστασι, ἐνόψει τῶν κανονικῶν καὶ νομικῶν αὐτῶν ἀδιεξόδων. Ὅπως ἄλλωστε εἶχαν πράξει καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσὴ, τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1990, τῶν πρώτων ἀκυρωτικῶν ἀποφάσεων τοῦ ΣτΕ. Τοῦτο καταφαίνεται καὶ στὸ ἀπὸ 5/11/1990 Γράμμα, πού ἀπευθύνθηκε στὴ Σύνοδο ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκδοσὴ στίς 30/10/1990 τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν.

Γράφουν λοιπόν: «...Ἐπιθυμοῦμε νὰ δηλώσουμε εἰς ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς Ἱεράρχας ὅτι πρόθεσὶς μας καὶ διακαὴς πόθος μας εἶναι ἡ ἐπούλωσης τῶν πληγῶν καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐνότητος τοῦ σώματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἱεραρχίας... Παραμερίζομεν τὰς πικρίας, τὰς ὁποίας ἐκέρασεν εἰς ἡμᾶς ἡ δεκαπενταετὴς περιπέτεια καὶ ὁραματιζόμεθα τὴν ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀληθινῇ κοινωνίᾳ Χριστοῦ συμμετοχὴν εἰς τὸ ζωοπάροχον Ποτήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας...». Καὶ ποῖο ἦταν τὸ ἀνταπόδομα; Οἱ διώξεις, τὰ ἐπιτίμια καὶ τελικὰ ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ προβλήματος ἀπὸ τὴν παροῦσα ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία.

Ἄλλοι δημιουργοὺν καὶ προκαλοῦν τὰ ἀδιέξοδα καὶ ἄλλοι τὰ πληρώνουν.

Συν.

«Ἀνατέτραπται μὲν τὰ τῆς εὐσεβείας δόγματα, συγκέχυνται δὲ Ἐκκλησίας θεσμοί. Φιλαρχίαι δὲ τῶν μὴ φοβουμένων τὸν Κύριον ταῖς προστασίαις ἐπιπηδῶσι καὶ ἐκ τοῦ προφανοῦς λοιπὸν ἄθλον δυσσεβείας ἢ προεδρία πρόκειται, ὥστε ὁ χαλεπώτερα βλασφημῆσας εἰς ἐπισκοπὴν λαοῦ προτιμότερος».

Τὰ δόγματα τῆς εὐσέβειας ἔχουν ἀνατραπεῖ. Οἱ θεσμοὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν μπερδευτεῖ. Καὶ οἱ φιλοδοξίες ἐκείνων, πού δὲν φοβοῦνται τὸν Κύριο, εἰσπηδοῦν στὴν εὐθύνη προστασίας τοῦ λαοῦ. Καί, ἀπροκάλυπτα, τὸ ἐπισκοπικὸ ἀξίωμα προβάλλεται ὡς βραβεῖο δυσσεβείας. Ἔτσι, ὥστε, ἐκεῖνος, πού βλασφημεῖ χειρότερα, νὰ εἶναι προτιμότερος στὴ διαποίμανση τοῦ λαοῦ.

(Μεγάλου Βασιλείου: Ἐπιστολὴ 92, Πρὸς Ἱταλοὺς καὶ Γάλλους).

Θυσία τῷ Θεῷ

Η πολύκροτη δίκη της Λάρισας τόν περασμένο Ίανουάριο, γιά τήν γνωστή υπόθεση κλοπής στά παγκάρια τοῦ προσκυνήματος ἁγ. Παρασκευῆς Τεμπῶν, ἔφερε στό προσκήνιο, ἐκτός τῶν ἄλλων, καί ἓνα συνειδησιακό πρόβλημα, πού βασανίζει πολλούς πιστούς: πρέπει νά ὑπάρχουν παγκάρια καί νά γίνονται δωρεές στούς Ναούς, ἢ μήπως πρέπει νά καταργηθοῦν ὡς «πέτρες σκανδάλων»; Ἑρώτημα ἀκανθῶδες. Εὐκόλα κανεῖς μπορεῖ νά ὀλισθήσει σέ ἀκρότητες, ἂν δέν διαθέτει ἐπαρκή νηφαλιότητα, ἀγάπη γιά τό Θεό καί πόνο γιά τήν Ἐκκλησία.

Θά ἦταν, ὄντως, ἀνεδαφική καί ἄκριτη ἐνέργεια νά ἀποθαρρύνει κανεῖς κάθε ὕλική προσφορά πρὸς τήν Ἐκκλησία. Οἱ ὕλικές προσφορές, οἱ «θυσίες», ἀποτελοῦν ψυχική ἀνάγκη γιά κάθε ἄνθρωπο, πού πιστεύει σέ κάτι τό ὑπερβατικό. Σέ ὅλες τίς θρησκείες προσφέρονται θυσίες στούς θεούς, τούς ὁποίους λατρεύουν. Καί στήν Π. Διαθήκη εἶχαν θεοπισθεῖ θυσίες. Εἶχαν, ὅμως, πνευματικό βάθος, ὡς τύποι σκιῶδεις τῆς μιᾶς καί μοναδικῆς θυσίας τοῦ ἀναμενόμενου τότε Μεσσία καί τῆς λογικῆς λατρείας Του. Ὁ Νόμος τῆς Π. Διαθήκης ἀπέριπτε ρητά τίς ἀνθρωποθυσίες, καί ὅτιδῃποτε εἶχε σχέση μέ ὀργιαστικές τελετές, ὡς βδελυρές εἰδωλολατρικές πράξεις.

Οἱ Προφῆτες, ἐξ ἄλλου, μετ' ἐπιτάσεως τονίζουν τήν πνευματική διάσταση τῆς θείας λατρείας. Ὁ ἐρμηνευτής Ν. Π. Βασιλειάδης σχολιάζοντας τό προφητικό χωρίο: «*Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσπνέγκατέ μοι, οἶκος Ἰσραὴλ, τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ*» (Ἀμ. ε' 25), γράφει: «*Ὁ Θεός ἔδιδεν ἐλαχίστην σημασίαν εἰς τίς θυσίες, παρ' ὅλον ὅτι Αὐτός τίς εἶχε νομοθετήσει.... Μετά τό δεύτερο ἔτος τῆς περιπλανήσεώς των εἰς τήν ἔρημον (οἱ Ἑβραῖοι) δέν ἐώρτασαν τό Πάσχα (μέ τόν πασχάλιο ἀμνό) μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεώς των εἰς τήν γῆν Χαναάν. Ἐν τούτοις ὁ Θεός οὐδέποτε τοὺς ἐπιμώρηνσε διά τήν παράλειψίν των αὐτὴν· τοὺς ἐτιμώρηνσε μόνο διά τήν ὀλιγοπιστίαν, τὸν γογγυσμόν καὶ τήν στροφὴν των εἰς τὰ εἰδῶλα*» (Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, Ἑκδ. «Ὁ Σωτήρ», 1997, Τομ. 14, σελ. 195).

Στήν Ἐκκλησία οἱ παλαιές θυσίες ἔχουν ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τίς προσφορές τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου τῆς θείας Εὐχαριστίας, τοῦ λαδιοῦ γιά τὰ κανδήλια σπιτιῶν καί ναῶν, τοῦ λιθανιοῦ, τῶν κεριῶν, κτλ. Οἱ ὕλικές αὐτές προσφορές εἶναι πράξεις εὐλάβειας γιά τόν πιστό. Σύμβολα τοῦ ὅτι προσφέρει τό εἶναι του στό Θεό. Μέ αὐτές ἐξωτερικεύει ἱερούς του πόθους νά ὑποστεῖ στερήσεις γιά χάριν τοῦ Θεοῦ καί, ἔχοντας συναίσθησις ὅτι ἀποτελεῖ τήν κορωνίδα τῆς δημι-

ουργίας καί είναι μέτοχος μιᾶς γενικῆς ἱερωσύνης ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, νά κα-
ταθέσει τήν ἄλογη ὑλική δημιουργία στά
πόδια τοῦ Δημιουργοῦ. «*Τά σά ἐκ τῶν
σῶν*». Ὡς συνέπεια αὐτῆς τῆς εὐλάβειας,
νιώθει ὁ πιστός χρέος του νά συμμετέ-
χει στίς δαπάνες γιά τή λειτουργία τῆς
Ἐκκλησίας καί τή μισθοδοσία τοῦ προ-
σωπικοῦ Της. Γιά «*τήν εὐπρέπειαν τοῦ
Οἴκου*» τοῦ Θεοῦ. Γιά τήν ἐπιτέλεση τοῦ
σωτηριώδους ἔργου τῆς Ἐκκλησίας μέ-
σα στόν κόσμο, ἔργου ἀγάπης πρὸς τόν
συνάνθρωπο καί εὐαγγελισμοῦ.

Ὅ,τι προσφέρεται στήν Ἐκκλησία
ἀπό τό ὑστέρημα ἢ τό πλεόνασμα τῶν
πιστῶν εἶναι ἱερό, ἀνήκει στό Θεό. «*Ἐμόν
τό ἀργύριον καί ἐμόν τό χρυσίον, λέγει
Κύριος παντοκράτωρ*» (Ἀγγ. β' 8). Ὁ
Θεός, βέβαια, δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό τίποτε.
Εὐδοκεῖ καί δέχεται τά δῶρα τῶν πιστῶν,
ὡς δείγματα εὐμενοῦς ἀνταποκρίσεως
τους στήν πρόσκλησή Του γιά σωτηρία,
καί τά ἐπιστρέφει στόν κόσμο ὡς εὐλο-
γία. Τυπικό παράδειγμα αὐτῆς τῆς «*συν-
αλλαγῆς*» εἶναι τό μυστήριον τῆς θείας
Εὐχαριστίας. Δέχεται ὁ Θεός «*ἄρτον καί
οἶνον*» καί τά ἐπιστρέφει ὡς «*Σῶμα καί
Αἷμα*» Χριστοῦ, τροφή «*ζωῆς αἰωνιζού-
σης (αἰώνιας)...* καί νόσων πολυτρόπων
ἀλεξιπῆριον (φάρμακο)» (Ἀκολουθία Θ.
Μεταλήψεως). Πάνω σέ αὐτό τό μοτίβο
δώρου καί ἀντιδώρου γίνεται ἡ σύνθεση
τῶν ὑλικο-πνευματικῶν σχέσεων Θεοῦ

καί Ἐκκλησίας. Ὁ πλοῦτος τῆς Ἐκκλη-
σίας, πνευματικός καί ὑλικός, εἶναι ἱερός,
γιατί, σέ τελευταία ἀνάλυση, ἂν καί προέρ-
χεται ἀπό εἰσφορές τῶν πιστῶν, ἀποτελεῖ
τήν «*προίκα*» μέ τήν ὁποία Τήν προικίζει
ὁ Θεός καθὼς Τήν ἀποστέλλει στόν
κόσμο, γιά νά τόν σώσει.

Παρά τίς θέσεις αὐτές, ὅμως, τά πρά-
γματα δέν πᾶνε ὅλα καλά μέ τή συλλογή
χρημάτων ἀπό τοὺς Ναούς. Ὑπάρχουν
καταστάσεις ἀπαράδεκτες. Πολλοί πι-
στοί κάνουν δωρεές «*πρὸς τό θεαθῆναι
τοῖς ἀνθρώποις*». Ἄλλοι μέ διάθεση νά
ἐξαγοράσουν τήν εὐνοια τοῦ Θεοῦ. Δυσ-
τυχῶς ὑπάρχουν κληρικοί, πού ἀνέχον-
ται, ἂν δέν καλλιεργοῦν, μιά τέτοια νο-
στοπρία, μέ στόχο νά συγκεντρωθοῦν
ὅσο τό δυνατόν περισσότερα χρήματα
«*γιά τό ἱερό ἔργο τους*». Ἡ Ἐκκλησία,
ὅμως, τραυματίζεται. Ἱεροί θεσμοί φθεί-
ρονται. Οἱ ἱεροί τόποι καί τά προσκυ-
νήματα, λόγῳ τοῦ πακτωλοῦ, πού εἰσρέ-
ει στά παγκάρια καί ἐκμαυλίζει συνει-
δήσεις, γίνονται ἄντρα ληστῶν, ἐστίες
σκανδαλισμοῦ καί πόλοι διαφθορᾶς! Ἡ
συσσώρευση πλοῦτου εἶναι κάτι ξένο
πρὸς τήν Ἐκκλησία. Κέρδη Της ἢ Ἐκ-
κλησία ἔχει ἀνθρώπινες ψυχές. Γιά τή
σωτηρία τους δαπανᾷ ἀφειδῶς τήν
«*προίκα*» Της.

Ἀποτελεῖ ἱεροσουλία πρώτου μεγέ-
θους, ὅταν ἡ διαχείριση τοῦ πλοῦτου τῆς
Ἐκκλησίας γίνεται κερδοφόρα ἐπιχει-

Παπα-Γιάννη

**Πάρτο ἀπόφαση. Ξανακυλήσαμε στόν Ἰανουάριο τοῦ
1962 καί στό βουρκο.**

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

ρση για τους ποικίλους μανάτζερ, ρα - σοφόρους ή μη. Όταν γεννᾶ πολυκα - τοικίες, βίλες καί παλάτια, μέ πισίνες, σάουνες, ὑδρομασάζ καί κάθε λογῆς ἐ - πινόηση χλιδῆς, φανταχτερές λιμουζίνες καί πολυτελεῖς θαλαμνοῦς γιά ἀνθρώ - πους, πού εἴτε ἔχουν δώσει ὑπόσχεση ἀκτημοσύνης ἐν Χριστῷ, εἴτε λένε ὅτι ἡ ἐμπλοκή τους στά οἰκονομικά τῆς Ἐκ - κλησίας κίνητρο ἔχει τήν ἀνιδιοτελή ἀγάπη τους πρὸς Αὐτήν καί τό ἔργο Της! Τό κακό, ὅμως, δέν σταματᾷ ἐδῶ. Κάποιοι ἀπό τούς ταγούς τῆς Ἐκκλησίας ἔφτασαν σέ ὕπατα ἀξιώματα πατώντας ἐπί πτωμάτων. Ἄλλοι, ἀνεπαρκεῖς γιά τίς θέσεις, πού κατέχουν, διακατέχονται ἀπό αἰσθήματα μειονεξίας. Ἄλλοι ἔχουν λό - γους νά κρατοῦν κρυφές σκοτεινές πτυ - χές τῆς ζωῆς τους. Ὅλοι αὐτοί ζοῦν μέ μόνιμο σύντροφο τό φόβο. Φοβοῦνται τήν Κυβέρνηση, τήν Ἀστυνομία, τή Δι - καιοσύνη, πάνω ἀπ' ὅλα, τήν κοινή γνώ - μη. Τρέμουν τόν Τύπο, μήπως σταματή - σει νά στυλβώνει τήν εἰκόνα τους, μήπως ἀρχίσει νά δημοσιοποιεῖ στοιχεῖα, ἀπό ὅσα κατακλύζουν τά συρτάρια τῶν δη - μοσιογράφων. Ὅλοι αὐτοί γιά νά στα -θοῦν στούς ψηλούς θώκους τους δια - σπαθίζουν τήν «προίκα» τῆς Ἐκκλησίας καί δωροδοκοῦν τούς πάντες!

Αὕτη ἡ τακτική εἶναι σημεῖο ἔσχατης καταπτώσεως. Τό χρῆμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀντί νά χρησιμοποιεῖται γιά τή σωτηρία ψυχῶν, συντελεῖ στόν ἐκφραυλισμό τους! Ἀντί νά οἰκοδομεῖ τήν κοινωνία, φθείρει τούς θεσμούς! Πόσο ἐπικαίρα ἡχοῦν οἱ λόγοι τοῦ Ἡσαΐα σέ σχέση μέ τή σημε - ρινή ἡγέτιδα τάξη: «οἱ ἄρχοντές σου ἀπειθοῦσι (δέν ἔχουν φόβο Θεοῦ), κοι - νωνοί κλεπτῶν (συγκροτοῦν συμμορίες κλεπτῶν), ἀγαπῶντες δῶρα, δίδοντες ἀνταπόδομα, ὀρφανοῖς οὐ κρίνοντες καί

κρίσιν χηρῶν οὐ προσέχοντες (δωροδο - κοῦνται ἀσύστολα καί καταπατοῦν τό δίκαιο τῶν ἀδύνατων)» (α' 23)! Ποιός μπορεῖ νά ἀρνηθεῖ ὅτι σημαντικό μέρος τῆς εὐθύνης γιά αὕτη τή φθορά συνει - δήσεων σέ ὅλα τά στρώματα τῶν κοι - νωνικῶν δομῶν, βαρύνει καί ὅσους μέ δόλιο τρόπο διαχειρίστηκαν τά οἰκο - νομικά τῆς Ἐκκλησίας τίς τελευταῖες δεκαετίες;

Νά ἐλπίζει κανεῖς ὅτι ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας μας θά ἀντιμετωπίσει μέ τήν δέουσα σοβαρότητα τήν κατάσταση, εἶ - ναι ἀνεδαφικό. Ἡ ἐμπειρία ἀπό τό χειρι - σμό ὑποθέσεων οἰκονομικῶν ἀταστα - λιῶν στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀφή - νει περιθώρια ἐλπίδας. Τί θά κάνει, λοι - πόν, ὁ εὐαισθητοποιημένος πιστός, πού ἀφ' ἑνός μέν νιώθει τήν ἀνάγκη νά συν - δράσει καί οἰκονομικά τό ἔργο τῆς Ἐκ - κλησίας, ἀφ' ἑτέρου, ὅμως, γνωρίζει τήν κακή οἰκονομική διαχείριση σέ πολλά κλιμάκιά Της; Τό σημεῖωμα τοῦτο δέν εἶναι ταγμένο νά δίνει συμβουλές. Ἄς κάνει καθένας ὅ,τι τοῦ λέει ἡ συνείδησή του. Ἀρκεῖ νά μὴν ἀναισθητοποιηθεῖ....

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἑκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτῆτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.

Βέβηλη ἐπέμβαση.

Βέβηλη ἐπέμβαση στά κείμενα τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων ἀποτόλμησε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος κατὰ τή μέρα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. Θέλησε νά μιλήσει στό ποίμνιο. Κανένας δέν τοῦ ἀρνείται τό δικαίωμα. Θέλησε νά ἀναλύσει τό φρικτό λόγο τοῦ Κυρίου μας μέσα στή Γεθσημανή «*καθεύδετε λοιπόν καί ἀναπαύεσθε! ἀπέχει ἥλθεν ἡ ὥρα ἰδοὺ παραδίδοται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν*» (Μάρκ. ιδ' 41). Κανένας δέ σκέφτηκε νά τόν ἐμποδίσει.

Ὁ κ. Χριστόδουλος, ὅμως, ἀντί νά μείνει πιστός στό εὐαγγελικό κείμενο, ἀντί νά παρουσιάσει τήν τραγικότητα τῶν στιγμῶν, τήν ἀγωνία, πού κυριάρχησε στή Γεθσημανή καί τό νέφος κόπωσης καί ἀπογοήτευσης, πού εἶχε κατακυριεύσει τούς μαθητές, νόμισε πῶς μπορεῖ νά ἐπενδύσει μέ τή φράση τοῦ Κυρίου μας τίς δικές του ἐπιδιώξεις. Ἐπαναλαμβάνοντας κάθε τόσο, τήν ἐναγώνια ἀποστροφή τοῦ Κυρίου: «*καθεύδετε λοιπόν καί ἀναπαύεσθε!...*», ἄρχισε νά μέμφεται καί νά κατακεραυνώνει τούς παρόντες Χριστιανούς καί τούς μακρινούς ἀκροατές, πού τόν παρακολουθοῦσαν μέ τή βοήθεια τῆς ἡλεκτρονικῆς τεχνολογίας. Τούς κατηγορήσε, ὅτι κοιμούνται καί δέν παρακολουθοῦν τίς ἐξελίξεις καί τίς ἀρνητικές παρεμβάσεις, πού πραγματοποιοῦνται γύρω τους. Ὅτι κοιμούνται καί δέν ἀντιδροῦν στήν προσπάθεια μετάλλαξης τῆς παράδοσής μας. Ὅτι κοιμούνται καί δέ διαμαρτύρονται γιά τήν ἀλλοίωση τοῦ ἥθους. Ὅτι κοιμούνται καί δέ βλέπουν, ὅτι ἡ νεολαία μας παραδίνεται στά ναρκωτικά καί καταλήγει στόν ὄλεθρο. Ὅτι κοιμούνται καί ἀφήνουν νά ὀργιάζουν γύρω τους οἱ παράγοντες τοῦ σκότους. Καί ὄχι μόνο αὐτό. Σ' ὅλη τή διαδρομή τοῦ κηρυκτικοῦ του λόγου ἐμφάνιζε, ὅτι μιλάει ὁ Κύριος καί στιγματίζει Ἐκεῖνος τίς παραλείψεις τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι πρόδηλο, πῶς μιά τέτοια χρήση καί ἐρμηνεία τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελικοῦ κειμένου ἀποτελεῖ παραχάραξη. Καί, μάλιστα, παραχάραξη, πού σηματοδοτεῖ βεβήλωση.

Οἱ ὑπεύθυνοι.

Μιά ἐντιμη, θεολογικά καί ἐρμηνευτικά, προσέγγιση τοῦ χωρίου αὐτοῦ ὀδηγεῖ σέ ἄλλες ἐκτιμήσεις καί σέ ἄλλα συμπεράσματα.

1. Ἀποδέκτες τοῦ παραπόνου τοῦ Κυρίου δέν εἶναι οἱ πλατειές λαϊκές μάζες, ἀλλά οἱ ἐκλεκτοί του μαθητές, πού δέν μπόρεσαν νά τόν συνοδεύουν, ἀγρυπνοί, κατὰ τίς στιγμές τῆς μεγάλης ὁδύνης Του. Ἄν, σήμερα, θελήσει νά ἀναζητήσει κανεῖς τούς φυσικούς ἀποδέκτες, θά βρεῖ νά τούς ψάξει στόν ὅμιλο τῶν διαδόχων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, πού εἶναι οἱ Ἐπίσκοποι. Αὐτοί πρέπει νά κατηγορηθοῦν, ὅτι κοιμούνται. Καί αὐτοί πρέπει νά ἐγκληθοῦν, ὅτι δέ βιώνουν τήν ἀγωνία τῶν στιγμῶν.

2. Ὁ Κύριος δέν ἀναφέρθηκε μήτε στήν παραχάραξη τῆς Παράδοσης, μήτε στήν ἀλλοίωση τοῦ ἥθους τῆς μεγάλης μάζας, ἀλλά θύμισε, ὅτι πλησιάζει ἡ ὥρα τῆς παραδοσῆς του στά χέρια τῶν ἁμαρτωλῶν. «*Ἦλθεν ἡ ὥρα ἰδοὺ παραδίδοται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν*». Καί εἶναι πασίγνωστο, ὅτι ἡ παράδοση ἐγίνε ἀπό τόν προδότη μαθητή, πού εἶχε μαθητεύσει κοντά Του καί εἶχε λάβει μέρος στό Μυστικό Δεῖπνο τῆς ἀπειρης ἀγάπης. Ἄν ὁ κ. Χριστόδουλος ἐπιθυμοῦσε νά ἐρμηνεύσει τήν ἀγωνία τοῦ Κυρίου μας, ἔπρεπε νά ἀπευθύνει τό λόγο στούς προδότες Ἐπισκόπους, πού δυστυχῶς κυκλοφοροῦν καί σήμερα καί πού προδίδουν τό ἀξίωμά τους καί τόν ἴδιο τόν Κύριο, ὑπηρετώντας τήν πλεονεξία τους καί τίς σαρκικές τους ἐπιθυμίες. Ὅταν ὁ Χριστόδουλος ἀρέσκεται νά περιστοιχίζεται ἀπό ὁμοφυλόφιλους Ἐπισκόπους, ἀπό ἀνθρώπους, πού ἔχουν προδώσει καί τόν ἴδιο τόν ἀνδρισμό τους, δέ δικαιοῦται νά μέμφεται τό λαό, ὅτι κοιμάται καί δέν ἀντιδρᾷ στήν πλημμυρίδα τοῦ κακοῦ.

Κάποιος θά πρέπει νά τοῦ φωνάξει: Κοιμᾶσαι, Χριστόδουλε καί ἀναπαύεσαι. Καί γιά νά μή διαταραχεῖ ὁ ὕπνος σου, βάζεις στό ἀρχεῖο τίς καταγγελίες γιά τίς ὁμοφυλοφιλικές ἐπιδόσεις τῶν φίλων σου δεσποτάδων. Ξύπνα, γιατί μέ τίς πράξεις σου ἀνασταυρώνεις τόν Κύριο καί ἐκθεμελιώνεις τήν Ἐκκλησία.